

วิธีดำเนินการวิจัยและรายละเอียดอุปกรณ์และสารที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

1. หาข้อมูลของยาเสพติดที่ส่งให้ทางหลอดเลือดดำ โดยการผสมกับกระสายยาเสพติดที่มีปริมาณมาก
 - 1.1 รวบรวมข้อมูลเพื่อทราบจำนวนแหล่งผลิตยาในประเทศไทย จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข
 - 1.2 สืบรวจและคัดหมวดหมู่ของยาที่แต่ละบริษัทผลิตนั้นที่ได้จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข
 - 1.3 แยกชนิดของยาเสพติดที่แต่ละบริษัทผลิตนั้นเป็นยาเสพติดให้ทางหลอดเลือดดำหรือยาเสพติดให้ทางกล้ามเนื้อ
 - 1.4 ยาเสพติดที่เลือกสำหรับให้ทางหลอดเลือดดำ เมื่อผสมกับกระสายยาเสพติดที่มีปริมาณมาก สำหรับทำการวิจัย ดังนี้
 - ก. แอมบีซิลลิน โซเดียม
 - ข. เพนนิซิลลิน ซี โซเดียม
 - ค. คลอแรมเฟนิคอล โซเดียมซัคซิเนต
 - ง. เจนตั้มยซิน ซัลเฟต
 - จ. ลินโคมัยซิน ไฮโดรคลอไรด์
 - ฉ. ไฮโดรคอร์ติโซน โซเดียมซัคซิเนต
 - ช. เด็กซาเมธาโซน โซเดียมฟอสเฟต

และข้อมูลเกี่ยวกับการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาเสพติดในท้องตลาดทั้งหมดของยาเสพติดที่เลือกทั้ง 7 ชนิด ได้มาจากองค์การเภสัชกรรม (ตารางที่ 1-7)

ตารางที่ 1. แล่ตงผลลิตที่รียาฉิต แอมบซิลลิน โยเดียม ซึ่งนำมาใช้ในการวิจัย

ชอทางการค้	ผู้ผลิต/ผู้แทนล้ทนาย	ปรมาณต่อหลอด	เลขที่คร้งที่ผลิต
เพ็นบริทิน (Penbritin)	บีแชน/ดีทแอลม	แอมบซิลลิน 1 กรัม	1656P01
แอมบซิลลิน โยเดียม	เอ. เอ็น. บี. แล่บ	แอมบซิลลิน 500 มิลลิกรัม	8209124
แอมซิลลิน (Amcillin)	ดูเม็กซ์	แอมบซิลลิน 1 กรัม	C-253403
แอมบซิล (Ampisil)	สิลมการแพทย	แอมบซิลลิน 1 กรัม	81121
แอมบลิทิน (Ampilim)	แอตแลนติคแลบ	แอมบซิลลิน 1 กรัม	823259
เคมพิซิน (Kempicin)	โอสัน/เคมเมต	แอมบซิลลิน 500 มิลลิกรัม	508186
วิกซิลลิน (Viccilin)	ไทยเมดิ	แอมบซิลลิน 500 มิลลิกรัม	PAM0008
แอมบซิลลิน โยเดียม	สิวินเนอร์ ฟาร์มาซูติคอล	แอมบซิลลิน 500 มิลลิกรัม	1825
แอมบซิลลิน โยเดียม	เวล์โก ฟาร์มาซูติคอล	แอมบซิลลิน 500 มิลลิกรัม	8175
แอมบซิลลิน โยเดียม	เยนเนอราลดริ๊กส์เฮ้ลล์	แอมบซิลลิน 500 มิลลิกรัม	MA505

ตารางที่ 2 แสดงผลิตภัณฑ์ยาฉีดเพนนิซิลลิน ซี โข่เตียม ซึ่งนำมาใช้ในการวิจัย

ชื่อทางการค้า	ผู้ผลิต/ผู้แทนจำหน่าย	ปริมาณต่อหลอด	เลขที่ครั้งที่ผลิต
คริสตาเพน (Crystapen)	แกล็กโซวิททยาโครม	เพนนิซิลลิน ซี โข่เตียม 5 ล้านยูนิต	202007
พีซี.เม็กซ์ (Pegemex)	ดูเม็กซ์	โซ่เตียม เพนนิซิลลิน ซี 5 ล้านยูนิต	C-253113
โซ่เตียม เพนนิซิลลิน ซี	ไอสัน / เคมเมต	โซ่เตียม เพนนิซิลลิน ซี 5 ล้านยูนิต	505119
เพนนิซิลลิน ซี โข่เตียม	เมอร์ค ยาวิฟ แอนด์โด้ทิม	โซ่เตียม เพนนิซิลลิน ซี 5 ล้านยูนิต	01A210T

ตารางที่ 3 แสดงผลิตภัณฑ์ยาชนิดคลอแรมเฟนิคอลล โยเดียมซัลไฟเนต ซึ่งนำมาใช้ในการวิจัย

ชื่อทางการค้า	ผู้ผลิต/ผู้แทนจำหน่าย	ปริมาณต่อหลอด	เลขที่ครั้งที่ผลิต
โซลู-พาแร็กซิน (Solu-Paraxin)	เบอร์ริงเกอร์ มานไฮม์/ปกริม แอนโก	1 กรัม คลอแรมเฟนิคอลล ในรูปของ 1.377 กรัม คลอแรมเฟนิคอลล	727505
ซินโรมัยเซดิน ซัลไฟเนต (Synthomycetin Succinate)	เลอเปอดีต์	โยเดียมซัลไฟเนต "	IBV 49
ซัลฟิฟาร์มาเซดิน (Succi-Pharmacetin)	โอสัน/เคมเมต	"	501015
โคสิเนท (Cogenate)	เยนเพอราลคิร็กส์ เอ้าส์	"	AT 505

ตารางที่ 4. แสดงผลิตภัณฑ์ยาฉีด เจนตามัยซิน ซัลเฟต ซึ่งนำมาใช้ในการวิจัย

ชื่อทางการค้า	ผู้ผลิต/ผู้แทนจำหน่าย	ปริมาณต่อหลอด	เลขที่ครั้งที่ผลิต
การามัยซิน (Garamycin)	เออร์ริงส์/เอสเส็ค	เจนตามัยซิน (ในรูปซัลเฟต) 80 มิลลิกรัมต่อ 2 มิลลิลิตร	TH2AMKZ4
ซิโดมัยซิน (Cidomycin)	รุสเซลล์/เอิกซ์ไทย	"	001370G2
เจนติซิล (Gentisil)	สิลมการแพทย์	"	8271
เจนตัล (Gental)	เยนเนอราลดริ๊กเฮ้าส์	"	JL504
แวนมัยซิน (Vanmycin)	แอตแลนติก/วงนา	"	V823019
เจนตาซิน (Gentacin)	โอสัน/เคมเมต	"	506134
เจนตามัยซิน ซัลเฟต	สวีเดนเนอร์ ฟาร์มาซูติคอล	"	1625

ตารางที่ 5 แสดงผลิตภัณฑ์ยาฉีด สลินโคมัยซิน ไฮโดรคลอไรด์ ซึ่งนำมาใช้ในการวิจัย

ชื่อทางการค้า	ผู้ผลิต/ผู้แทนจำหน่าย	ปริมาณต่อหลอด	เลขที่ครั้งที่ผลิต
สลินโคซิน (Lincocin)	อ็พยอห์น (Upjohn)	สลินโคมัยซิน 300 มิลลิกรัมต่อ มิลลิลิตร (ในรูปของสลินโค- มัยซิน ไฮโดรคลอไรด์)	100JK
สลินโค (Linco)	แอตแลนติก	"	823020

ตารางที่ 6 แสดงผลิตภัณฑ์ยาฉีดไฮโดรคอร์ติโซน โซเดียม ซักซีเนต ซึ่งนำมาใช้ในการวิจัย

ชื่อทางการค้า	ผู้ผลิต/ผู้แทนจำหน่าย	ปริมาณต่อหลอด	เลขที่ครั้งที่ผลิต
โซลูคอร์เตฟ (Solu-Cortef)	อ็พยอห์น	ไฮโดรคอร์ติโซน 100 มิลลิกรัม (ในรูปของไฮโดรคอร์ติโซน โซเดียม ซักซีเนต) 100 mg	469JK
เฟลโบคอร์ติค (Flebocortid)	เลอเปอดีดี	"	1030

ตารางที่ 7 แสดงผลิตภัณฑ์ยาฉีดเด็กซ์าเมธาโซน โยเดียม ฟูลเฟต ซึ่งนำมาใช้ในการวิจัย

ชื่อทางการค้า	ผู้ผลิต/ผู้แทนจำหน่าย	ปริมาณต่อหลอด	เลขที่ครั้งที่ผลิต
เมฟาโซน (Mephamesone)	เมฟา / เบอริสยูคเกอร์	เด็กซ์าเมธาโซน โยเดียม	80385
เด็กซ์าล (Dexasil)	ศิริมการแพทย์	ฟูลเฟต 4 มิลลิกรัม	8071
เด็กซ์าโซน (Dexasone)	แอตแลนติก	"	823081
เด็กซ์อน (Dexon)	เยนเนอราลตรีกส์เฮ้าส์	"	S405
ซาโซน (Xasone)	พี.ดี.เคมิคอล	"	SPD
ฟีนเด็กซ์ (Phenodex)	เวลโก ฟาร์มาซูติคอล	"	8246
เด็กซ์าฟูล (Dexaphos)	แอลฟีลัดแทนดาร์ต/เฟรนช์	"	80121
เด็กซ์าคอร์ติน (Dexacortin)	อูคมพร/ฟือาแล็บ	"	062/25
เด็กซ์าลอล (Dexthasol)	โอสัน/เคมเมต	"	507171
เดคาตรอน (Decadron)	เมอร์ค ชาร์พ แอนด์ โทม	"	Y1275

010457

1.5 ชนิดของกระดาษยาชนิดที่มีปริมาณมากสำหรับในการวิจัยนี้ เลือกว่า 5 ชนิด ซึ่งนิยมใช้กันจากโรงพยาบาลในกรุงเทพฯ ๓ 4 แห่ง ดังนี้⁽³¹⁾

- ก. น้ำตาลเด็กโตรล 5 เปอร์เซ็นต์ในน้ำเกลือ 0.45 เปอร์เซ็นต์
- ข. น้ำตาลเด็กโตรล 5 เปอร์เซ็นต์ในน้ำ
- ค. น้ำตาลเด็กโตรล 5 เปอร์เซ็นต์ในน้ำเกลือ 0.9 เปอร์เซ็นต์
- ง. น้ำยาแลคเตตริงเจอร์
- จ. น้ำเกลือ 0.9 เปอร์เซ็นต์

โดยเลือกใช้ของบริษัท แอบบอทท์ แลบบอราทอรี่ส์ (ประเทศไทย) จำกัด

2. ศึกษาความเข้ากันได้หรือไม่ได้ของผลิตภัณฑ์ยาชนิดที่นำมาวิจัยกับกระดาษยาชนิดที่มีปริมาณมาก

เตรียมกระดาษยาชนิดที่มีปริมาณมากแต่ละชนิดโดยใส่ในหลอดแก้วขนาด

24 x 200 มิลลิเมตร หลอดละ 50 มิลลิลิตร จำนวน 2 หลอด ในแต่ละอุณหภูมิที่ทำการทดลอง โดยเอากระดาษพาราฟิล์มปิดปากหลอดแก้ว แล้วจึงเตรียมตัวอย่างที่จะนำมาผลัมกับกระดาษยาชนิดที่มีปริมาณมาก โดยการนำเอาตัวอย่างยาชนิดที่ไม่อยู่ในรูปสารละลายมาละลายในน้ำที่ปราศจากเชื้อให้ได้ความเข้มข้นตามแต่ละชนิดของยาชนิด แล้วผลัมลงในกระดาษยาชนิดที่มีปริมาณมาก ปิดปากหลอดด้วยกระดาษพาราฟิล์มแล้วเขย่าให้เข้ากัน สำหรับความเข้มข้นของตัวอย่างที่ใช้ผลัม จะใช้ความเข้มข้นสูงสุดที่ใช้กับผู้ป่วยตามที่ระบุไว้ในเอกสารกำกับยา เนื่องจากเหตุผลที่ว่า ถ้าใช้ยาชนิดผลัมของยาที่มีความเข้มข้นสูงแล้วไม่มีตะกอนเกิดขึ้น เพราะฉะนั้นในความเข้มข้นของยาที่ลดลงก็ไม่ควรจะมีตะกอนเกิดขึ้นเช่นกัน⁽³⁰⁾ แล้วนำเอากระดาษยาชนิดที่มีปริมาณมากที่เตรียมไว้ก่อนผลัมกับตัวอย่าง และเมื่อผลัมกันกับตัวอย่างยาแล้วมาศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทันทีและที่ 30 นาที, 3, 6, 8 และ 24 ชั่วโมง หลังจากผลัมยาชนิดกับกระดาษยาชนิดที่มีปริมาณมากที่อุณหภูมิ 30-31 องศาเซลเซียส และที่ 8-10 องศาเซลเซียสโดย

ก. ตรวจล่อสารแปลกปลอม (Particular Matter Test) โดยวิธี U.S.P. xix Supplement No.3⁽¹⁴⁾

ข. สี⁽²⁾

ค. ความเป็นกรด-ด่าง โดยใช้เครื่องวัดความเป็นกรด-ด่าง PHM 61⁽³²⁾

การทดลองที่อุณหภูมิ 30-31 องศาเซลเซียส ซึ่งถือว่าเป็นอุณหภูมิห้องในประเทศไทย ซึ่งควบคุมอุณหภูมิโดยใช้อ่างควบคุมอุณหภูมิที่ 30 องศาเซลเซียส ส่วนที่อุณหภูมิ 8-10 องศาเซลเซียส (ซึ่งเป็นอุณหภูมิลำหรับเก็บตัวอย่างที่ผลมาแล้ว ถ้ายังไม่ใช้) โดยเก็บยาชนิดผลมาไว้ในตู้เย็น แต่ขณะที่นำออกจากตู้เย็นเพื่อตรวจสอบช่วงระยะเวลาจะต้องนำมาแช่ไว้ในถังน้ำแข็ง หนึ่งจะต้องทำการทดลองในแต่ละอุณหภูมิแยกจากกัน

2.1 ศึกษาความเข้ากันได้หรือไม่ได้ของแอมป์ซิลลิน โซเดียม แต่ละบริษัทกับ กระจายยาชนิดที่มีปริมาณมากทั้ง 5 ชนิด ในความเข้มข้นแอมป์ซิลลิน 4 กรัมต่อกระจายยาชนิดที่มีปริมาณมาก 1,000 มิลลิกรัม ที่อุณหภูมิ 30-31 องศาเซลเซียส และที่ 8-10 องศาเซลเซียส โดยเปิดตัวยานี้ซึ่งละลายด้วยน้ำปราศจากเชื้อแล้วปริมาณ 1 มิลลิกรัม (ความเข้มข้น 0.2 กรัมต่อ 1 มิลลิกรัม) เติมนลงในกระจายยาชนิดที่มีปริมาณมากที่เตรียมไว้แต่ละหลอด

2.2 ศึกษาความเข้ากันได้หรือไม่ได้ของเพนนิซิลลิน ซี โซเดียม แต่ละบริษัทกับกระจายยาชนิดที่มีปริมาณมากทั้ง 5 ชนิด ในความเข้มข้นเพนนิซิลลิน ซี โซเดียม 25 ล้านยูนิตต่อกระจายยาชนิดที่มีปริมาณมาก 1,000 มิลลิกรัม ที่อุณหภูมิ 30-31 องศาเซลเซียส และที่ 8-10 องศาเซลเซียส โดยเปิดตัวยานี้ซึ่งละลายด้วยน้ำปราศจากเชื้อแล้วปริมาณ 2.5 มิลลิกรัม (ความเข้มข้น 0.5 ล้านยูนิตต่อ 1 มิลลิกรัม) เติมนลงในกระจายยาชนิดที่มีปริมาณมากที่เตรียมไว้

2.3 ศึกษาความเข้ากันได้หรือไม่ได้ของคลอแรมเฟนิคอล โซเดียมซัคซิเนต แต่ละบริษัทกับกระจายยาชนิดที่มีปริมาณมากทั้ง 5 ชนิด ในความเข้มข้นคลอแรมเฟนิคอล 1,500 มิลลิกรัมต่อกระจายยาชนิดที่มีปริมาณมาก 1,000 มิลลิกรัม ที่อุณหภูมิ 30-31 องศาเซลเซียส และที่ 8-10 องศาเซลเซียส โดยเปิดตัวยานี้ซึ่งละลายด้วยน้ำปราศจากเชื้อแล้วปริมาณ 0.75 มิลลิกรัม (ความเข้มข้น 0.1 กรัมต่อ 1 มิลลิกรัม) เติมนลงในกระจายยาชนิดที่มีปริมาณมากที่เตรียมไว้

2.4 ศึกษาความเข้ากันได้หรือไม่ได้ของ เจนตามัยซิน ฮัลเฟต แต่ละบริษัทกับ กระจายยาชนิดที่มีปริมาณมากทั้ง 5 ชนิด ในความเข้มข้นเจนตามัยซิน 500 มิลลิกรัมต่อกระจายยาชนิดที่มีปริมาณมาก 1,000 มิลลิกรัม ที่อุณหภูมิ 30-31 องศาเซลเซียส และที่ 8-10 องศาเซลเซียส เฝืองด้วยตัวอย่างอยู่ในรูปสารละลายแล้ว จึงเปิดตัวยานี้ซึ่งละลายของคลอแรมเฟนิคอล ปริมาณ 0.625 มิลลิกรัม (ความเข้มข้น 40 มิลลิกรัมต่อ 1 มิลลิกรัม) เติมนลงในกระจายยาชนิดที่มีปริมาณมากที่เตรียมไว้

2.5 ศึกษาความเข้ากันได้หรือไม่ได้ของ ลินโคมัยซิน ไฮโดรคลอไรด์ แต่ละบริษัท

กับกระสายยาชนิดที่มีปริมาตรมากทั้ง 5 ชนิด ในความเข้มข้นลิโคมัยซิน 8 กรัม ต่อกระสายยาชนิดที่มีปริมาตรมาก 1,000 มิลลิลิตร ที่อุณหภูมิ 30-31 องศาเซลเซียส และที่ 8-10 องศาเซลเซียส โดยปีเปตต์สารละลายลิโคมัยซินประมาณ 1.33 มิลลิลิตร (ความเข้มข้น 300 มิลลิกรัมต่อ 1 มิลลิลิตร) เติมนลงในกระสายยาชนิดที่มีปริมาตรมากที่เตรียมไว้

2.6 ศึกษาความเข้ากันได้หรือไม่ได้ของไฮโดรคอร์ติโซน โซเดียมซึกซิเนต แต่ ละบริษัทกับกระสายยาชนิดที่มีปริมาตรมากทั้ง 5 ชนิด ในความเข้มข้นไฮโดรคอร์ติโซน 500 มิลลิกรัมต่อกระสายยาชนิดที่มีปริมาตรมาก 1,000 มิลลิลิตร ที่อุณหภูมิ 30-31 องศาเซลเซียส และที่ 8-10 องศาเซลเซียส โดยปีเปตต์ตัวยาซึ่งละลายด้วยน้ำปราศจากเชื้อแล้วประมาณ 0.5 มิลลิลิตร (ความเข้มข้น 50 มิลลิกรัม ต่อ 1 มิลลิลิตร) เติมนลงในกระสายยาชนิดที่มีปริมาตรมากที่เตรียมไว้

2.7 ศึกษาความเข้ากันได้หรือไม่ได้ของเด็กซ่าเมธาโซน โซเดียมฟอสเฟต แต่ ละบริษัทกับกระสายยาชนิดที่มีปริมาตรมากทั้ง 5 ชนิด ในความเข้มข้นเด็กซ่าเมธาโซน โซเดียมฟอสเฟต 24 มิลลิกรัมต่อกระสายยาชนิดที่มีปริมาตรมาก 1,000 มิลลิลิตร ที่อุณหภูมิ 30-31 องศาเซลเซียส และที่ 8-10 องศาเซลเซียส โดยปีเปตต์สารละลายเด็กซ่าเมธาโซน ปริมาณ 0.3 มิลลิลิตร (ความเข้มข้น 24 มิลลิกรัมต่อ 1 มิลลิลิตร) เติมนลงในกระสายยาชนิดที่มีปริมาตรมากที่เตรียมไว้

เกณฑ์การตัดสินว่าเกิดความเข้ากันได้

1. ตะกอนและความขุ่นที่เกิดขึ้นโดยใช้ Illuminator Screen ที่มีทั้งพื้นขาวและพื้นดำเปรียบเทียบกับกระสายยาชนิดที่มีปริมาตรมากก่อนผสม
2. สีที่เปลี่ยนไปโดยเปรียบเทียบกับกระสายยาชนิดที่มีปริมาตรมากก่อนผสม
3. ก๊าซที่เกิดขึ้นในยาชนิดผสมโดยเปรียบเทียบกับกระสายยาชนิดที่มีปริมาตรมากก่อนผสม
4. ความเป็นกรด-ต่างของยาชนิดผสมจะต้องอยู่ในช่วงความเป็นกรด-ต่าง ที่เหมาะสม ที่ยาจะคงตัวอยู่ได้หรือเปรียบเทียบกับความเป็นกรด-ต่าง ของยาชนิดผสมที่เปลี่ยนแปลงไปในช่วงเวลา กับความเป็นกรด-ต่างของผลิตภัณฑ์ยาชนิดนั้น ๆ โดยความเป็นกรด-ต่างนั้นจะต้องเปลี่ยนแปลงไปไม่เกิน ± 2 จากความเป็นกรด-ต่างเดิมในเวลา 6 ชั่วโมง หลังจากผสมยานั้น (33)

อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำการวิจัย

1. หลอดแก้วขนาด 24 x 200 มิลลิเมตร
2. ตะแกรงลวดสำหรับวางหลอดแก้วขนาด 24 x 200 มิลลิเมตร จำนวน 50 ย่อง 2 อัน
3. อ่างควบคุมอุณหภูมิ
4. ตู้เย็น
5. ถังน้ำแข็ง
6. กระดาษพาราฟิล์ม
7. ซีเปตต์ขนาด 1 มิลลิลิตร 10 อัน, ขนาด 2 มิลลิลิตร 5 อัน, ขนาด 5 มิลลิลิตร 2 อัน
8. ปรอทสำหรับวัดอุณหภูมิ
9. กระบอกฉีดพลาสติกขนาด 5 มิลลิลิตร จำนวน 10 อัน
10. ถ้วยตวงขนาด 50, 150, 500, 1000 มิลลิลิตร อย่างละ 3 อัน
11. Illuminator Screen (ฉากพื้นขาว-ดำ)
12. pH meter PHM 61